

"...

I- İPTAL ve YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

".

II. GEREKÇELER

1) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 4 üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının Son Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasında Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin, ilgili mevzuat hükümlerine göre anonim şirket veya limited şirket olarak kurulması öngörülmüş ve bu fıkranın iptali istenen son cümlesinde ise, bu şirketlerin ana sözleşmelerinde bulunması gereken hususlar yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

Anonim şirketin ana sözleşmesinde yer alması gereken hususlar Türk Ticaret Kanununun 339 uncu maddesinde; limited şirketin ana sözleşmesinde yer alması gereken hususlar da Türk Ticaret Kanununun 576 ncı ve 577 nci maddelerinde gösterilmiştir. Hal böyle iken iptali istenen cümlede; piyasada (üretim, iletim, dağıtım, piyasa işletimi, toptan satış, perakende satış, ithalat ve ihracat faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin iş ve işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasası) faaliyet gösterecek anonim ve limited şirketlerin ana sözleşmelerinde bulunması gereken hususları yönetmelik ile düzenleneceği belirtilerek idareye, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırı olarak genel, sınırsız, esasları ve çerçevesi belirsiz bir düzenleme yetkisi verilmiştir.

Anayasaya göre yürütmenin asli düzenleme yetkisi, Anayasanın gösterdiği ayrık haller dışında yoktur. Bu yetki Anayasanın 7 nci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiştir ve devredilemez. Yürütme, ancak yasayla asli olarak düzenlenmiş alanda kural koyabilir.

Yürütme organının yasayla yetkili kılınmış olması, yasayla düzenleme anlamına gelmeyeceğinden, yürütmeye devredilen yetkinin Anayasaya uygun olabilmesi için yasada temel esasların belirlenmesi, sınırların çizilmesi gerekir.

Anayasanın çeşitli maddelerinde yer alan "kanunla düzenlenir" değıminden neyin anlaşılması gerektiğı hususuna Anayasa Mahkemesi, kararlarıyla açıklık getirmiştir. Örneğın, 18.06.1985 günlü, E.1985/3, K.1985/8 sayılı kararında, konuyu şöyle belirginleştirmiştir:

"Yasa koyucu, belli konularda gerekli kuralları koyacak, çerçeveyi çizecek, eğer uygun ve zorunlu görürse, onların uygulanması yolunda sınırları belirlenmiş alanlar bırakacak, idare, ancak o alanlar içinde takdir yetkisine dayanmak suretiyle yasalara aykırı olmamak üzere bir takım kurallar koyarak yasanın uygulanmasını sağlayacaktır."

Esasen Anayasanın 8 inci maddesinin, yürütme yetkisi ve görevinin Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir, hükmünün anlamı da budur. (Anayasa

Mahkemesinin 22.06.1988 tarih E.1987/18, K.1986/23, sayılı kararı, R.G. 26.11.1988, sa. 2001)

Bu nedenle iptali istenilen cümle, Anayasanın 7 nci ve 8 inci maddelerine aykırıdır.

Diğer taraftan Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesinde yer alan Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile bağdaşması düşünülemez (Anayasa Mahkemesinin 03.06.1988 tarih ve E.1987/28, K.1988/16 sayılı kararı, AMKD., sa.24, shf. 225). Bu nedenle de belirtilen kural Anayasanın 2 nci ve 11 inci maddelerine de aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasının son cümlesi Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

2) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 9 uncu Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının Beşinci Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasında dağıtım şirketinin (Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişinin) dağıtım faaliyeti dışında bir faaliyetle iştigal edemeyeceği hükme bağlanmış, ancak iptali istenilen beşinci cümlede "Dağıtım faaliyetiyle birlikte yürütülmesi verimlilik artışı sağlayacak nitelikteki piyasa dışı bir faaliyetin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." denilerek dağıtım faaliyeti ile birlikte yürütülmesinin verimlilik sağlayacak nitelikte görülen piyasa dışı bir faaliyetin niteliği ve bu faaliyetin yürütülmesine ilişkin usul ve esasların neler olduğunun Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından çıkarılacak yönetmelik ile belirlenmesi öngörülmüş, diğer bir anlatımla temel esasları belirlenmeden, sınırları çizilmeden idareye yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırı olarak bir düzenleme yetkisi verilmiştir.

Böyle bir düzenleme, yukarıda (1) numaralı başlık altında belirtilen nedenlerle Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırıdır.

Belirtilen nedenle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının beşinci cümlesi Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

3) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 9 uncu Maddesinin (7) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

a- (7) Numaralı Fıkranın Birinci Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun (7) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde "Dağıtım sistemi kullanıcılarının elektrik enerjisi ölçümlerine ilişkin tesis edilen sayaçların mülkiyeti dağıtım şirketine aittir." denilmiştir. Bu Kanunun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3 üncü maddesinin (f) bendinde de "Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımı için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz

edilen ya da devralınan sayaçları," denilerek dağıtım şirketinin tanımı yapılmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, elektrik sayaçları dağıtım tesislerinin bir parçası olarak kabul edilmiştir.

Bilindiği üzere, bir kamu hizmeti olan elektrik dağıtım faaliyeti Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde özel hukuk hükümlerine tabi, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almış sermaye şirketlerine gördürülmek üzere, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkındaki Kanun hükümleri doğrultusunda özelleştirilmiştir.

Özelleştirme, Kanunun 1/f maddesi hükmü gereği olarak mülkiye devri dışında kalan yöntemlerden işletme haklarının 30 yıllığına devri suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Bu yöntemin benimsenmesinde en önemli etken, Anayasa Mahkemesinin 09/12/1994 tarih ve E.1994/43 Esas ve K.1994/42 - 2 sayılı kararıdır. Anayasa Mahkemesi bu kararında "168. maddeye göre Devlet'in olan doğal servetler ve kaynakların işletme hakkı gerçek veya tüzelkişilere ancak süreli olarak devredilebilir. TEK'in doğal servet ve kaynaklardan yararlanan üretim birimlerinin varlıklarının özelleştirilmesinde bunların yararlandıkları doğal servet ve kaynakların mülkiyetinin gerçek ve tüzelkişilere devri olanaksızdır." "Bunların işletme hakkının süresiz devri biçiminde özelleştirilmeleri Anayasanın 168. maddesine aykırı düşer." denilmiştir.

Bu nedenle elektrik piyasası ile ilgili olarak yapılan özelleştirmelerde tesis mülkiyetinin devri söz konusu olmamış, işletme hakkı özelleştirmeleri ise 30 yıl süre ile sınırlı tutulmuştur.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 9 uncu maddesinin (6) numaralı fıkrasında yeni tesislerin mülkiyetine ilişkin olarak 224/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yapılan özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir." hükmü yer almaktadır. Yeni tesis edilecek sayaçlar elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımlardandır. Dolayısıyla bu hükme göre sayaç mülkiyetlerinin kamuya ait olacağı kuşkusuzdur.

Daha önce Elektrik Piyasası Kanunu olarak yürürlükte bulunan 4628 sayılı Kanunda, özelleştirilen dağıtım tesislerinin bitiş noktaları, diğer bir anlatımla lisanslı özel dağıtım şirketlerinin işletme ve bakımdan sorumlu oldukları nihai nokta tam olarak tanımlanmamış iken, son yapılan yasal düzenleme ile bu husus açıklığa kavuşturulmuş, tüketicilere ait elektrik sayaçları artık dağıtım sistemlerinin bir parçası, yani bir dağıtım tesisi unsuru haline getirilmiştir. Anayasa Mahkemesi kararları yönlendirmesi ile Anayasal çizgide oluşturulan elektrik piyasası özelleştirmesi esaslarına göre elektrik dağıtım tesislerinin mülkiyetine ait hiçbir şeyin devri sözkonusu olamayacağından, iptali istenen cümle ile elektrik sayaçlarının da özel şirketlere mülkiyetinin devrinin yapılması Anayasanın 168 inci maddesine aykırıdır.

Diğer taraftan iptali istenen 6446 sayılı Kanunun 9 uncu Maddesinin (7) numaralı fıkrasının birinci cümlesi, Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçelerine aykırı bir düzenleme getirdiği için de Anayasanın 153 üncü maddesine de aykırıdır.

Anayasanın bir maddesine aykırı bir düzenleme Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile hukuk devleti ilkesi ile de bağdaşmadığı için Anayasanın 2 nci ve 11 inci maddelerine de aykırıdır.

b- (7) Numaralı Fıkranın İkinci Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 9 uncu Maddesinin (7) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut kullanıcıların mülkiyetinde olan sayaçlar, işletme ve bakım hizmetleri karşılığı kullanıcılardan iz bedelle devralınır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm ile, bedeli elektrik abonesi tüketici tarafından ödenerek tesis edilmiş olan bir malın mülkiyeti (elektrik sayacının) elektrik işletmeciliği ile iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi sermaye şirketlerine varlık mülkiyeti olarak aktarılmaktadır. Tarafların her ikisi de (sayacı elinden alınan abone) ve (elektrik sayacı kendisine mal olarak verilen şirket) özel hukuk hükümlerine tabi olduğuna göre, mer'i hukuka uygun olan, sayaç devirlerinin de özel hukuk hükümlerine göre gerçekleşmiş olmalıdır.

6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasında "Dağıtım faaliyeti, lisansı kapsamında, dağıtım şirketi tarafından lisansında belirlenen bölgede yürütülür. Dağıtım şirketi, lisansında belirlenen bölgede sayaçların okunması, bakımı ve işletilmesi hizmetlerinin yerine getirilmesinden sorumludur." denilmek suretiyle dağıtım şirketlerinin esasen işletme ve bakım hizmetlerinden doğal olarak yükümlü oldukları görülmektedir. Sözü edilen şirketlere yasal olarak yerine getirmek zorunda oldukları doğal görevlerini yapmaları karşılığında ayrıca sayaç mülkiyeti devredilmektedir.

İptali istenen ikinci cümle, mülkiyeti devredilecek sayaçların bedeli için hiçbir nakdi ödemeyi öngörmemektedir. Muhasebe terminolojisinde iz bedel; "ekonomik ömrünü tamamladığı halde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun olmayan görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında 1 kuruş veya 1 lira olarak yer verilen en düşük tutar olarak" tanımlanmaktadır.

En düşük tutar olan 1 kuruş veya 1 Tl. ile ifade edilen iz bedel devranılacak malın devir bedeli olarak değil metne ilave edildiği açıktır. Dolayısıyla varlık mülkiyeti (elektrik sayacı) ücretsiz edinilmiş olmaktadır.

Taraflar özel hukuk hükümlerine tabi olduklarına göre, mevcut sayaçların mülkiyet devrinde bedel belirlenmesinin özel hukuk kuralları içerisinde cereyan etmesi zorunlu iken, iptali istenen cümle ile, bedelsiz devir şeklinde düzenleme yapılması Anayasanın 35 inci maddesi ile bağdaşmaz.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ek protokol ile adı geçen sözleşmeye yeni 3 hak daha ilave edilmiş olup, bu protokol 20.03.1952 tarihinde Paris'te imzalanıp 18.05.1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anılan protokol Türkiye tarafından 6366 Sayı ve 10.03.1954 tarihli Kanunla onaylanıp yürürlük kazanmıştır. 1 nolu ek protokol ile sözleşmeye eklenen yeni haklar arasında "mülkiye hakkı da" vardır. Bu Protokolde; "Her gerçek ve tüzel kişinin, mal ve mülk dokunulmazlığına riayet edilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse ancak kamu yararı sebebiyle ve yasa da öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin mülkiyetin, genel menfaate uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez." denilmiştir.

Anayasanın 90 ıncı maddesinde de "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa

Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konularda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır." denildiğinden mevcut sayaçların bedelsiz devrini öngören düzenleme Anayasanın 90 ıncı maddesine de aykırıdır.

Anayasanın bir maddesine aykırı bir düzenleme Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile hukuk devleti ilkesi ile de bağdaşmadığı için Anayasanın 2 nci ve 11 inci maddelerine de aykırıdır.

c- (7) Numaralı Fıkranın Son Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 9 uncu Maddesinin (7) numaralı fıkrasının son cümlesinde "Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." denilmiştir.

(7) numaralı fıkranın birinci ve ikinci cümlelerinin iptali halinde bu fıkranın son cümlesinin de uygulama olanağı kalmayacağından bu cümleinin de iptal edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda etraflıca açıklanan nedenlerle, 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nın 9 uncu maddesinin (7) numaralı fıkrasının;

- Birinci cümlesinin Anayasanın 2 nci, 11 inci, 153 üncü ve 168 inci maddelerine aykırı olduğundan,

- İkinci cümlesinin Anayasanın 2 nci, 11 inci, 35 inci ve 90 ıncı maddelerine aykırı olduğundan,

- Son cümlesinin de uygulama olanağından,

iptal edilmeleri gerekmektedir

4) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nın 9 uncu Maddesinin (9) Numaralı Fıkrasındaki "ile mevcut sayaçların bir program dahilinde mülkiyetinin devralınması" İbaresinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun (9) numaralı fıkrasında "Dağıtım gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin sayaçlarının kurulumu, işletilmesi ve bakımı ile mevcut sayaçların bir program dâhilinde mülkiyetinin devralınması dağıtım şirketi tarafından yapılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." denilmiştir.

Bu hüküm ile dağıtım şirketlerine, dağıtım gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin mevcut sayaçların mülkiyetini devralma imkanı tanınmıştır. Dağıtım gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin sayaçları demek, 36 kV'lık sayaçlar demektir (6446 sa..K. m.3/ç). Yukarıda 3/a numaralı başlık altında belirtildiği üzere, sayaçlar dağıtım sisteminin bir parçası sayıldığından bunların mülkiyetinin dağıtım şirketlerine devri mümkün değildir.

Dağıtım gerilim seviyesi olarak ifade edilen 36 kV geriliminden bağlı tüketicilerin enerjilerini ölçmek için kurulacak yeni sayaçların mülkiyetinin, 6446 sayılı Kanunun 9 uncu

maddesinin (6) numaralı fıkrasının "özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir" hükmü gereği devlete ait olacağı açıktır. Bu durumda Kanunun, kendi içinde maddeler arasında çelişki yarattığı ve durumun hukuk devleti ilkesi ile de bağdaşmayacağı açıktır.

Yukarıda ve 3/a numaralı başlık altında etraflıca belirtilen nedenlerle, 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 9 uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasındaki " ile mevcut sayaçların bir program dahilinde mülkiyetinin devralınması" İbaresinin Anayasanın 2 nci, 11 inci, 153 üncü ve 168 inci maddelerine aykırı olduğundan, iptali gerekmektedir.

5) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 10 uncu Maddesinin (3) ve (7) Numaralı Fıkralarının Son Cümlelerinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında, tedarik şirketlerinin, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden veya ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve ihracatı faaliyetlerini yapabilecekleri hükme bağlanmış ve iptali istenilen beşinci cümlede, elektrik enerjisi ithalatı ve ihracatı faaliyetlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna temel esasları belirlenmeden, sınırları çizilmeden yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırı olarak bir düzenleme yetkisi veren (3) numaralı fıkra, yukarıda (1) numaralı başlık altında belirtilen nedenlerle Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırıdır.

Diğer taraftan 10 uncu Maddenin (7) numaralı fıkrasının son cümlesinde de, Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna, tedarik şirketinin yönetiminin yeniden yapılandırılması veya dağıtım şirketiyle sahiplik ya da kontrol ilişkisinin belli bir program dâhilinde kısıtlandırılmasını ya da sonlandırılmasını da içeren tedbirleri alma yetkisi verilmiştir.

Anayasanın "Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti" başlıklı 48 inci maddesinde, "Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır." hükmüne yer verilmiş, madde gerekçesinde ise "Hürriyet temeline dayalı bir toplumda irade serbestliği çerçevesinde ferdin sözleşme yapma, meslek seçme ve çalışma hürriyetlerinin garanti altına alınması tabiidir. Ancak, bu hürriyetler, kamu yararı amacı ile ve kanunla sınırlanabilir. (.) Devlet, kamu yararı olan hallerde ve mili ekonominin gerekleri ve sosyal amaçlarla özel teşebbüs özgürlüğüne sınırlamalar getirebilir." denilmiştir.

Tedarik şirketinin yönetiminin yeniden yapılandırılması ve dağıtım şirketiyle sahiplik ya da kontrol ilişkisinin kısıtlandırılması; çağdaş ölçütlere ve küresel ekonomik gereklere aykırı olarak, devletin özel teşebbüsleri sınırları ve mahiyeti yasa ile açıkça belirlenmemiş idari işlemlerle sürekli denetim altında tutması anlamını taşıdığı açıktır. Böyle bir düzenleme, Anayasanın 48 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri almak" görevinin sınırlarını demokratik bir toplumda zorunlu olmayan ölçüde aşan, ağır bir müdahaledir.

Bu nedenle iptali istenen cümle, Anayasanın 48 inci maddesine aykırıdır. Diğer taraftan Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesinde yer alan Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile bağdaşması düşünülemez.

Açıklanan nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 10 uncu maddesinin;

- (3) numaralı fıkrasının son cümlesi Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine,

- (7) numaralı fıkrasının son cümlesi Anayasanın 2 nci, 11 inci ve 48 inci maddelerine, aykırı olduğundan iptal edilmeleri gerekmektedir.

6) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 11 inci Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının Birinci Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

İptali istenen birinci cümlede EPİAŞ'ın (Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketinin) teşkilat yapısı ile çalışma esaslarının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin 11.06.2003 günlü ve E.2001-346, K.2003-63 sayılı kararında "Yasayla düzenleme" belirli konulardan kavram, ad ve kurum olarak söz etmek anlamına gelmeyip, düzenlenen alanda temel ilkelerin konularak çerçevesinin çizilmiş olmasını ifade eder. Ancak, yasada temel esasların belirlenmiş olması koşuluyla uzmanlık ve teknik konulara ilişkin ayrıntılar yürütme organının takdir yetkisine bırakılabilir." denilmiştir

Yapılan düzenlemede de, EPİAŞ'ın "teşkilat yapısı" ve "çalışma esasları"ndan sadece kavram olarak söz edilmiş, bu konularda temel ilkeler konularak çerçevesi çizilmemiştir.

Bu ve yukarıda (1) numaralı başlık altında belirtilen nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 11 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesi Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

7) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 15 inci Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

İptali istenen fıkra, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 6446 sayılı Kanun kapsamındaki denetim yükümlülükleri ile ilgili olarak, sonuçları itibarıyla Bakanlık, Kurum ve DSİ açısından bağlayıcı olmayacak ve yaptırım içermeyecek şekilde inceleme, tespit ve raporlama yapmak üzere yetkilendirecekleri şirketlerden ilgili mevzuatına uygun bir şekilde hizmet satın alabilecekleri hükme bağlanmıştır.

İptali istenen bu fıkra, hizmet satın almak suretiyle yaptırılacak denetimin Bakanlık, Kurum ve DSİ açısından bağlayıcı olmayacağı ve yaptırım içermeye belirtilmiş ancak denetim şirketlerinin nitelikleri, yetkilendirilmesi ve yetkili şirketlerle denetlenecek şirketlerin hak ve yükümlülükleri ile diğer usul ve esasların ilgisine göre Bakanlık, Kurum ve DSİ tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenmesi öngörülmüştür.

İptali istenen kural ile, denetim şirketlerinin yetkileri ve nitelikleri ile bu şirketlerce yapılacak denetimin usul ve esaslarına ilişkin temel ilkeler belirlenip çerçevesi çizilmeden yürütme organına düzenleme yetkisi verilmiştir.

Anayasanın 7 nci maddesinde "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez" denilmektedir. Buna göre, yasa ile yürütme organına genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilebilmesi olanaklı değildir. Yürütmenin düzenleme yetkisi, sınırlı, tamamlayıcı ve bağımlı bir yetkidir. Yasa ile yetkilendirme Anayasanın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamını taşımamaktadır. Temel ilkeleri belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin, yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir yasa kuralı ile sınırsız, belirsiz, geniş bir alanın yönetimin düzenlemesine bırakılması, Anayasanın belirtilen maddesine aykırılık oluşturduğu gibi Anayasanın 8 inci maddesinin, "yürütme yetkisi ve görevinin Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir" hükmü ile de bağdaşmaz.

Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "belirtililik"tir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması gereklidir.

Denetim şirketlerince yapılacak denetimin usul ve esaslarına ilişkin temel ilkelerin belirlenmemesi, söz konusu kuralın belirsizliğine de yol açmakta ve bu belirsizlik, Anayasanın 2 nci maddesine aykırılık oluşturduğu gibi iptali istenen kural yönünden Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceğini öngören Anayasanın 128 inci maddesi yönünden yapılacak denetime de engel oluşturduğundan Anayasanın 128 inci maddesiyle de bağdaşmamaktadır.

6094 Sayılı Kanuna ilişkin olarak açılan iptal davasında, bu Kanunun 4 üncü maddesiyle 5346 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 6/C maddesinin son fıkrasının ".veya gerektiğinde masrafları ilgililerine ait olmak üzere EPDK tarafından yetkilendirilecek denetim şirketlerinden hizmet satın alınarak EPDK tarafından yaptırılabilir. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık görüşü alınmak kaydıyla EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." Bölümü, Anayasa Mahkemesinin 05.07.2012 gün ve E.2011/27, K.2012/101 sayılı kararı ile; denetim şirketlerinin yetkileri ve nitelikleri ile bu şirketlerce yapılacak denetimin usul ve esaslarına ilişkin temel ilkeler belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin, yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesi, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırı görülerek iptal edilmiştir.

Anayasanın 153 üncü maddesinin son fıkrasında, "Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazete'de hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar" denilmektedir. Buna göre, Anayasa Mahkemesi kararları yayımlanmakla bağlayıcılık özelliği kazandığından, yasama organı aynı konuda düzenleme yaparken bu kararları etkisiz veya sonuçsuz bırakacak tutum ve davranışlardan kaçınmak ve iptal edilen kuralları yeniden yasalaştırmamak zorundadır. Anayasa Mahkemesi kararlarının sonuçları kadar gerekçelerinin de bağlayıcılığı tartışılmaz. Çünkü kararlar gerekçeleri ile bir bütünlük oluştururlar ve bu doğrultuda yasamanın da içinde yer aldığı devletin ve kişilerin etkinliklerinde yönlendirici ve belirleyici olurlar. Bu nedenle yasama organı iptal edilen yasaların yerine yeni düzenleme yaparken kararların gerekçelerini de göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Bu nedenle iptali istenen kurul Anayasanın 153 üncü maddesine de aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrası, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci, 128 inci ve 153 üncü maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

8) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 16 ncı Maddesinin (6) Numaralı Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

İptali istenen (6) numaralı fıkra; Kurumun (Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun) dördüncü fıkra kapsamındaki iş ve işlemlerin yapılması hususunda diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği yapabileceği veya gerçek ya da özel hukuk tüzel kişilerinden ilgili mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alabileceği belirtildikten sonra bu hükümlerin uygulamasına ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

Söz konusu dördüncü fıkra "Bir görevli tedarik şirketinin, mevzuat ihlallerinin düzenlemeye tabi faaliyetlerini Kurum tarafından hazırlanan yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun biçimde yerine getirmesini kabul edilemeyecek düzeyde aksattığının veya mevzuat ihlallerinin düzenlemeye tabi faaliyetlerin niteliğini ya da kalitesini kabul edilemeyecek düzeyde düşürdüğünün veya mevzuata aykırılıkları itiyat edildiğinin veya acze düşmesi ya da acze düşeceğinin Kurul kararıyla belirlenmesi durumunda aşağıdaki yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir" denilmiştir.

Dördüncü fıkra kapsamındaki iş ve işlemlerin tedarik şirketlerinin denetimine giren iş ve işlemler olduğu, bu fıkra da belirtilen mevzuat ihlallerinin ancak denetim sonucu belirlenebileceği çok açıktır. Mevzuat ihlallerinin denetim esaslarına ilişkin temel ilkeler belirlenmeksizin ve çerçevesi çizilmeksizin, yürütme organına söz konusu usul ve esasların yönetmelik ile düzenlenmesi konusunda yetki verilmesi, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesi ile bağdaşmaz.

Bu nedenle iptali istenen fıkra Anayasanın 7 nci ve 8 inci maddelerine aykırıdır.

Diğer taraftan Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesinde yer alan Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile bağdaşması düşünülemez.

Açıklanan nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 16 ncı maddesinin (6) numaralı fıkrası, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptal edilmesi gerekmektedir.

9) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 22 nci Maddesinin Son Cümlesinin Anayasaya Aykırılığı

6446 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci cümlesinde, lisans sahibi tüzel kişilerin, lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapabilecekleri hükme bağlanmış, iptali istenen son cümlede ise, hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilirliğinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirleneceği belirtilmiştir.

Lisans sahibi tüzel kişilerin, lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapabilecekleri faaliyetlerin temel ilkelerinin konularak çerçevesi çizilmemiş olduğundan.14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun 22 nci maddesinin iptali istenen son cümlesi yukarıda (1) numaralı başlık altında etraflıca belirtilen nedenlerle Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

10) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun Geçici 8 inci Maddesinin Anayasaya Aykırılığı

İptali istenen Geçici 8 inci maddede; EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine, bunların özelleştirilmeleri hâlinde de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2018 tarihine kadar süre tanınmış ve Bakanlar Kurulu da bu sürenin üç yıla kadar uzatılmasına yetkili kılınmıştır.

Anayasanın 5 inci maddesinde, "Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır." denilmektedir.

Anayasanın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56 ncı maddesinde de, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmü yer almaktadır. Bu madde bütünüyle incelendiğinde; "sağlıklı ve dengeli çevre" kavramına, doğal güzelliklerin korunduğu, kentleşme ve sanayileşmenin getirdiği hava ve su kirlenmesinin önlenmesi bir çevre kadar, belli bir plan ve programa göre düzenlenmiş çevrenin de gireceği kuşkusuzdur (AYMK. 11.12.1986 tarihli ve E.1985/11, K.1986/29).

Yukarıdaki Anayasa hükümleriyle devlete, toplumun huzur ve mutluluğunun sağlanmasında ve bireylerin maddi ve manevi varlıklarının geliştirilmesinde önemi yadsınamaz olan çevrenin korunması ve geliştirilmesi konularında ödevler yüklendiği açıktır. Sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı ekonomik ve mali gerekçelerle vazgeçilecek haklardan değildir. Söz konusu hakka yönelik olarak devlete düşen görev, bu hakkın gerçekleştirilmesinin önünde yer alan engellerin kaldırılmasından ve yaşanılan çevre ortamının geliştirilmesinden ibarettir. Bu bağlamda, devlet bütünüünün bir parçası olan yasama organı da, aktarılan Anayasa hükümlerine uygun hareket etmek zorundadır. Buna göre çevreyi ilgilendiren yasal düzenlemelerin, Anayasa tarafından devlete yüklenen çevrenin korunması, çevrenin geliştirilmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesi ödevlerini yerine getirme amacına bağdaşacak şekilde çıkarılmaları gerekmektedir

Bu nedenle, elektrik üretim şirketlerine çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2018 tarihine kadar süre tanınması ve bu süreyi de üç yıla kadar uzatma hakkının verilmesi, vatandaşın sanayileşmenin getirdiği hava ve su kirlenmesi nedeniyle sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının hem de olukça uzun bir süre ortadan kaldırılması anlamına geldiği çok açıktır.

Bu nedenle Geçici 8 inci madde Anayasanın 5 inci ve 56 ncı maddelerine aykırıdır.

Diğer taraftan Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesinde yer alan Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile bağdaşması düşünülemez.

Açıklanan nedenlerle 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun Geçici 8 inci maddesi, Anayasanın 2 nci, 5 inci, 11 inci ve 56 ncı maddelerine aykırı olup, iptali gerekmektedir.

11) 14.03.2013 Tarihli ve 6446 Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun Geçici 14 üncü Maddesinin Anayasaya Aykırılığı

Geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrasında, lisansı herhangi bir sebeple iptal edilmiş veya durdurulmuş olan lisans sahiplerine; Bakanlıkça üretim tesisi yatırımının geri dönülemez bir noktaya geldiğinin tespit edilmesi ve kamu yararı görülmesi şartıyla yeniden lisans verilmesi öngörülmüştür.

Üretim lisansının iptal edilme veya durdurulma nedeni, iptal veya durdurma kararının veren merci açıklanmamıştır. Bu durumda yargı kararları ile iptal edilen veya durdurulan lisansların da yeniden verilmesinin önü açılmıştır. Yapılan bu düzenlemenin gerçek amacını da burada aramanın doğruluğu yadsınamaz.

Nitekim, Samsun ili, Terme ilçesi, Dumantepe köyü, Akçay mevkiinde 44.4061 hektarlık arazide Borasco Elektrik Üretim Sanayi Ticaret A.Ş. (OMV Samsun Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.) tarafından doğalgaz kombine çevrim santrali kurulması talebi üzerine, söz konusu arazilerin tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesine yönelik 05.02.2009 günlü Toprak Koruma Kurulu kararının uygun bulunmasına izin verilmesine yönelik 05.02.2009 günlü, 803-2921 sayılı işlemin iptali için açılan davayı reddeden ve bu kararında ısrar eden Samsun 2. İdare Mahkemesinin 22.03.2012 günlü, E.2012/262, K.2012/451 sayılı kararı, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 28.01.2013 günlü ve E.2012/1858, K.2013/194 sayılı kararı ile hukuka uygun bulunmamıştır (Ek.1).

Danıştay'ın bu kararı da açıkça göstermektedir ki iptali istenilen kural, belirli bir firmanın ihtiyacını karşılamaya yönelik bir düzenlemedir. Diğer taraftan bu kuralın, yargı kararıyla durdurulmuş HES'ler ya da çevreyi kirleten termik santrallere yeniden lisans verilmesinin de önünü açan bir nitelik taşıdığı çok açıktır.

Hukuk Devleti olabilmenin bir başka göstergesi de yasalarda "genellik" ilkesine uyulmasıdır. "Yasaların genelliği" ilkesi, özel, aktüel ve geçici bir durumu gözetmeyen, belli bir kişiyi hedef almayan, aynı statüde olan herkesi kapsayan kuralların getirilmesini zorunlu kılar (Anayasa Mahkemesi'nin 20.11.1996 günlü, E.1996/58, K.1996/43 sayılı kararı).

Bu nedenle yasa koyucu iptali istenen kural ile, kişiye özgü bir düzenlemeyi gerçekleştirerek yasaların genelliği ilkesinden ayrılmış olduğundan yapılan bu düzenleme, Anayasanın 2 nci maddesinde ifade edilen "hukuk devleti" ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 27.12.2012 günlü E.2012/102, K.2012/207 sayılı Kararında,

"Anayasanın 138. maddesinin son fıkrası, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmünü içermektedir.

Mahkeme kararlarının değiştirilememesi ilkesi, yasamanın ve yürütmenin kesinleşmiş yargı kararlarıyla oluşmuş hukuksal durumlara dokunamaması ya da ortadan kaldıramaması anlamına gelir."

denilmiştir.

İptali istenen kuralın yargı kararlarına müdahale niteliği taşıdığı açıktır.

Bu nedenle Geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrası Anayasanın 138 inci maddesine de aykırıdır.

Diğer taraftan Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın 11 inci maddesinde yer alan Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ve dolayısı ile Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesi ile bağdaşması düşünülemez (Anayasa Mahkemesinin 03.06.1988 tarih ve E.1987/28, K.1988/16 sayılı kararı)

Geçici 14 üncü maddenin diğer fıkraları da birinci fıkra kapsamında düzenlemeler olduğundan, birinci fıkranın iptali halinde bunların da uygulanması mümkün olmayacaktır.

2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, Yasa'nın belirli kurallarının iptali, diğer kurallarının veya tümünün uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa, bunların da Anayasa Mahkemesi'nce iptaline karar verilebileceği öngörülmektedir.

Açıklanan nedenlerle 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun Geçici 14 üncü maddesinin;

- Birinci fıkrasının Anayasanın 2 nci, 11 inci ve 138 inci maddelerine aykırı olduğundan,*
 - Diğer fıkralarının da uygulanmaları mümkün olmadığından,*
- iptal edilmeleri gerekmektedir.*

III. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Yukarıda "Gerekçeler" bölümünde (1), (2), (3), (4), (5), (6) ve (7) numaralı başlıklar altında iptal gerekçeleri açıklanan kurallar; temel esasları belirlenmeden, sınırları çizilmeden "yasama yetkisinin devredilmezliği" ilkesine aykırı olarak yürütmeye düzenleme yetkisi verdiğinden uygulanmaları halinde hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacağına duraksama bulunmamaktadır.

Ülkemizde dağıtım seviyesi olarak nitelendirilen 36 kV'un altındaki gerilimlerden elektrik enerjisi kullanan yani, bir elektrik sayacı sahibi 32 milyon 500 bin civarında tüketici bulunmaktadır. Bu rakam ülke nüfusunun yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. İptali istenen yasanın 9 uncu maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca lisanslı dağıtım şirketlerinin mülkiyetine geçecek sayaç sayısının ilk bir yılda en az 2-3 milyonu geçeceği hesaplanmaktadır.

Bu rakamlar gözönüne alındığında tüketicinin fazla değer kaydettiğinden şüphelendiğinde değiştirilmesini isteme ve zorlama hak ve yetkisinden mahrum bırakıldığı açık olan elektrik sayaçlarının kullanıcıya yükleyeceği zararların sonradan giderilmesinin mümkün olmayacağı çok açıktır.

Geçici 8 inci madde ile, elektrik üretim şirketlerine çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2018 tarihine kadar süre tanınması ve bu süreyi de üç yıla kadar uzatma hakkının verilmesi, vatandaşın sanayileşmenin getirdiği hava ve su kirlenmesi nedeniyle sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının hem de oldukça uzun bir süre ortadan kaldırılması anlamına geldiğinden, Anayasaya açıkça aykırı olan bu kuralın uygulamaya geçmesi durumunda evrensel hukuk ilkelerinin, sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama ilkelerinin ihlali nedenleriyle telafisi imkansız zararlar doğacaktır.

"Yasaların Genelliği" ve "Mahkeme kararlarının değiştirilememesi ilkesi" ne aykırı olan Geçici 14 üncü maddenin de uygulanması halinde, hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacağı çok açıktır.

Öte yandan, anayasal düzenin en kısa sürede hukuka aykırı kurallardan arındırılması, hukuk devleti sayılmanın gereğidir. Anayasaya aykırılığın sürdürülmesinin, bir hukuk devletinde subjektif yararların üstünde, özenle korunması gereken hukukun üstünlüğü ilkesini de zedeleyeceği kuşkusuzdur. Hukukun üstünlüğü ilkesinin sağlanamadığı bir düzende, kişi hak ve özgürlükleri güvence altında sayılamayacağından, bu ilkenin zedelenmesinin hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacağına duraksama bulunmamaktadır.

Bu zarar ve durumların doğmasını önlemek amacıyla, Anayasaya açıkça aykırı olan ve iptali istenen hükümlerin iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin de durdurulması istenerek Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır.

IV. SONUÇ VE İSTEM

14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu"nun;

1) 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasının son cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

2) 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının beşinci cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

3) 9 uncu maddesinin (7) numaralı fıkrasının,

- Birinci cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 11 inci, 153 üncü ve 168 inci maddelerine aykırı olduğundan,

- İkinci cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 11 inci, 35 inci ve 90 ıncı maddelerine aykırı olduğundan,

- Son cümlesinin de uygulama olanağından,

4) 9 uncu maddesinin (9) numaralı fıkrasındaki "ile mevcut sayaçların bir program dahilinde mülkiyetinin devralınması" ibaresinin, Anayasanın 2 nci, 11 inci, 153 üncü ve 168 inci maddelerine aykırı olduğundan,

5) 10 uncu maddesinin;

- (3) numaralı fıkrasının son cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine,

- (7) numaralı fıkrasının son cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 11 inci ve 48 inci maddelerine,

aykırı olduğundan,

6) 11 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

7) 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci, 128 inci ve 153 üncü maddelerine aykırı olduğundan,

8) 16 ncı maddesinin (6) numaralı fıkrasının, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

9) 22 nci maddesinin son cümlesinin, Anayasanın 2 nci, 7 nci, 8 inci ve 11 inci maddelerine aykırı olduğundan,

10) Geçici 8 inci maddesinin, Anayasanın 2 nci, 5 inci, 11 inci ve 56 ncı maddelerine aykırı olduğundan,

11) Geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının, Anayasanın 2 nci, 11 inci ve 138 inci maddelerine aykırı olduğundan, diğer fıkralarının da uygulanmaları mümkün olmadığından,

iptallerine ve uygulanmaları halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar doğacağı için, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz.""